

19.12.2021

OLAT

NEDİR?

OLAT Online Learning And Training
(Çevrimiçi Eğitim ve Öğretim Sistemi)

Selcukkut.com

ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMLERİ

OLAT Online Learning And Training (Çevrimiçi Eğitim ve Öğretim Sistemi)

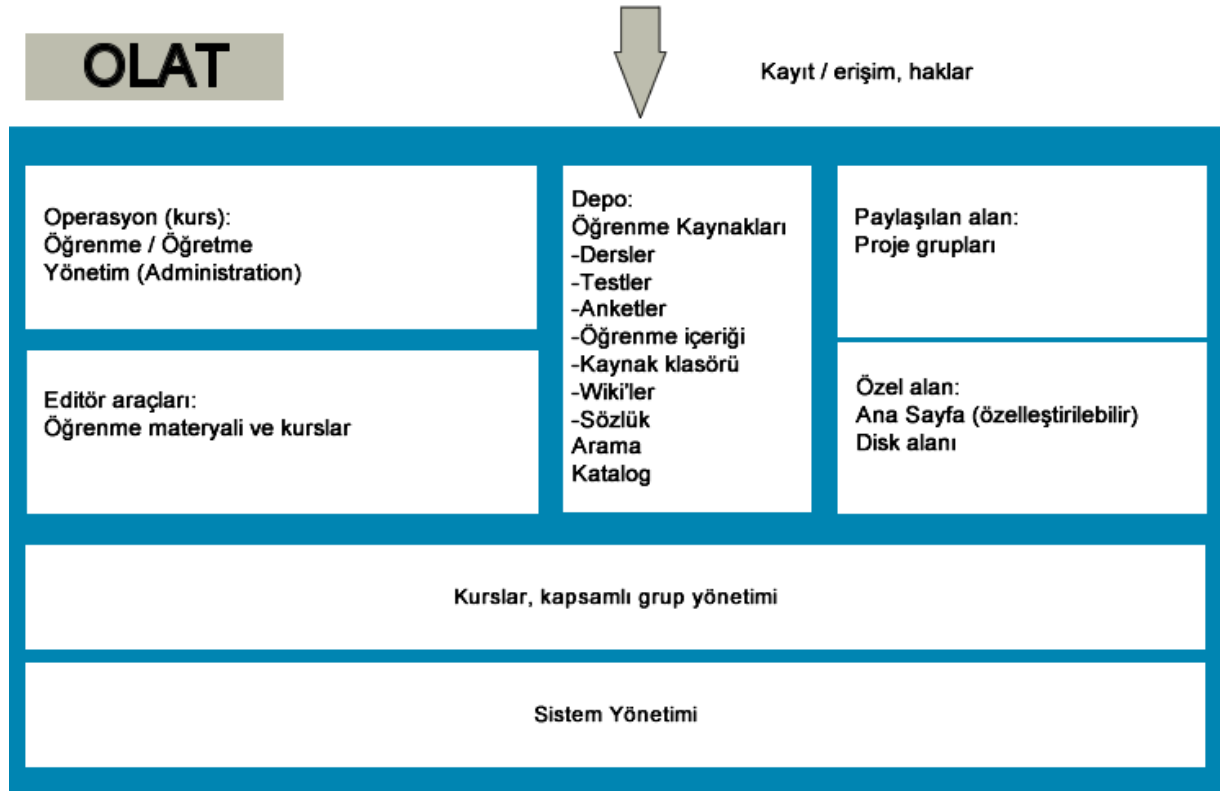
OLAT, “Çevrimiçi Eğitim ve Öğretim” anlamına gelmektedir. Web tabanlı Öğrenim Yönetim Sistemi (LMS) olan bu yazılım 1999 yılında Zurich Üniversitesinde geliştirilmiştir. Apache 2.0 açık kaynak lisansı ile kullanılabilir. OLAT yazılımı ücretsiz olarak kullanabilir ve ihtiyaçlarınıza göre değişiklikler yapabilirsiniz.

OLAT yazılımı kolayca uygulanabilen yüksek dereceli bir mimari sunar. Uygulanabilir ve yükseltilebilir OLAT, IMS (IMS Content Packaging, IMS QTI) ve SCORM gibi çeşitli E-öğrenme standartlarını destekler.

OLAT, Üniversite ortamı ile ilgili çeşitli özelliklere ek olarak esnek bir Ders sistemi içerir. Dersten bağımsız veya Ders kapsamlı olsun özellikle kataloglama veya düzenlenmenin sağlanması gibi öğrenme kaynaklarının genel yönetimi testler, anketler ve Dersler için araçlar sunar.

OLAT’ın diğer yönleri şunlardır:

- Graplarda işbirlikçi süreçlerin desteklenmesi.
- Tartışma forumu, sohbet, takvim, Wiki, e-posta formları ve depolama gibi yazılım araçları
- Konuyla ilgili esnek uygulamalar aracılığı ile ders sistemi içinde özgürlük sağlar. Ders Öğeleri; yapı, tek sayfa, harici sayfa, Wiki, IMS-CP ve SCORM öğrenme içeriği, test, anket, değerlendirme, görev, dosya iletişim kutusu, kayıt, iletişim, form, forum ve klasör yapıları.
- E-Posta veya RSS yoluyla bildirim hizmeti
- Kullanımı kolay kişiselleştirilmiş ara yüz
- Çok dilli kullanıcı kılavuzu (Almanca, Fransızca, İtalyanca, İngilizce ve çok daha fazlası)
- SWITCH AAI (Shibboleth) gibi harici bilgi sistemlerine bağlantı

Sistemin en önemli özelliklerinin şematik gösterimi

1. Kampüs Yönetimi ve Yönetim (Administration)

a. Kullanıcı Yönetimi (User Management)

Administration (Yönetim)

Kullanıcılar, yetkili kişiler tarafından bireysel olarak kaydedilebilir veya Excel aracılığı ile içe aktarılabilir ve dosyalar. Shibboleth protokolü (Internet2 standardı aracılığıyla harici sistemlere bağlantı kuruyorsanız paylaşılan kimlik doğrulama ve yetkilendirme ile ilgili olarak) Kullanıcıları manuel olarak kaydetmeniz gerekmeyecektir. Kullanıcılar ilk girişleri sırasında otomatik olarak kaydedilecektir. LDAP gibi diğer entegrasyon olanakları kolayca uygulanabilir.

Kullanıcılara, farklı yapılandırma seçeneklerini, bir profil ve bir rol atanır. Arama formu sistem içerisinde kullanıcıları aramanıza yardımcı olur. Önceden kayıt olmuş ama bir süre sonra aktif olmayan kullanıcı hesapları bir zaman sonra otomatik olarak silinebilir.

The screenshot shows the OLAT User Management interface. The top navigation bar includes links for Home, Groups, Learning resources, Group administration, User management, and Administration. The 'User management' section is active, showing a list of users. The 'Manage user settings' form is displayed for the 'administrator' user. The form includes fields for user name, first name, last name, email address, gender, date of birth, phone numbers, street, extra address line, city, P.O. box, zip code, region/canton, country, institution, and institutional email. The 'Save' button is at the bottom.

Kullanıcı yönetimi: kullanıcıların yönetimi

OLAT Sistem Roller (OLAT System Roles)

OLAT, haklara dayalı ve çeşitli hiyerarşi seviyeleri ile sağlanan bir sistemdir. Kullanıcılar yetkilendirildikleri işlevlere sahiptir. Bazıları:

- **Misafirler:** Sadece sınırlı haklara sahip anonim kullanıcılardır.
- **Yetkili Kullanıcılar:** Kullanıcı ara yüzlerini kişisel ihtiyaçlarına göre uyarlayabilir.
- **Yazarlar:** Olağan haklara ek olarak öğrenme kaynakları oluşturabilir, kopyalayabilir, arşivleyebilir ve silebilir.

- **Grup Yöneticileri:** Bu sistem rolünün üyeleri, grupları yönetebilir. Sıradan kullanıcıların haklarına kapsamlı şekilde sahiptirler.
- **Kullanıcı Yöneticileri:** Yeni kullanıcılar oluşturabilir veya içe aktarabilir ve roller tahsis edebilirler.
- **Yöneticiler (Administration):** OLAT yazılımının uygulama hakkına sahiptirler. Buraya kadar olan bütün kullanıcıların bütün haklarına en kapsamlı şekilde sahiptirler.

Ders, Kapsamlı Grup Yönetimi

Gruplar bir Ders içinde yönetilebilir veya kapsamlı Ders olarak yönetilebilir. Kullanıcılar kendileri kaydolursa veya bir Ders sahibi bu görevi üstlenirse, bir Ders içindeki grupları yönetmek mantıklıdır. Bununla birlikte, kapsamlı Ders grupları, eğer katılımcılarınız her yıl aynı Derse katılıyorsa kullanışlıdır. Kapsamlı Ders gruplarını istediğiniz sayıda Derse atayabilirsiniz; bir Ders içindeki gruplar yalnızca o tek derste kullanılabilir. Kapsamlı Ders grupları aynı zamanda idari veya organizasyon yapılarının haritasını çıkarmaya da hizmet edebilir. Bu gruplar daha sonra ya tüm derslerde ya da sadece bir portal derste alan açacaktır.

b. Sistem Yönetimi (System Administration)

Sistem Bilgisi

Yöneticiler sistemle ilgili tüm teknik bilgilere erişebilir; çevrimiçi kullanıcı listelerine erişimleri vardır. Ayrıca oluşan sorunların raporlarını da görebilirler.

Kota Yönetimi

Sistem genelinde kullanılan OLAT klasör konsepti, sınırlı depolama kapasitesine (kotaya) sahiptir. Yöneticiler bu kotayı her klasör için ihtiyaçlarına göre değiştirebilirler.

Çeviri Aracı

Çevrimiçi Çeviri Aracı ile OLAT kullanıcı ara yüzünün metinlerini kolayca değiştirebilirsiniz. Bu araca yeni bir dil de ekleyebilirsiniz.

Bildirimler

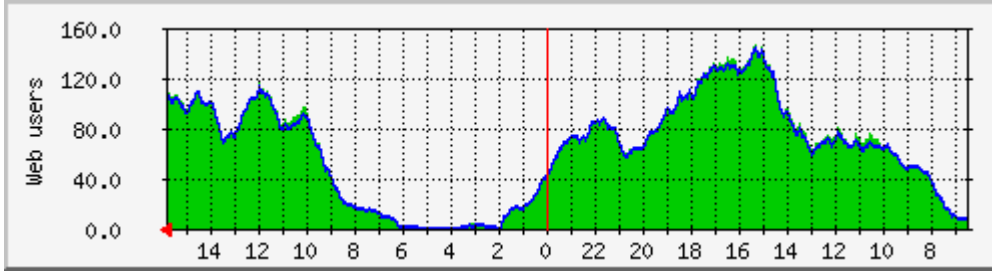
OLAT her gece size haberlerle ilgili bir e-posta gönderir. Yöneticiler bu tür bildirimleri bireysel olarak da gönderebilirler.

Tam Metin Arama

Yönetim sayfası, mevcut durum ve ayrıca dizin boyutu (indeksleme) gibi parametreler hakkında bilgi verir. Bu indeks herhangi bir zamanda elle güncellenebilir, ancak böyle bir güncelleme genellikle önceden tanımlanmış bir aralık içinde gerçekleşir.

İzleme

Sözde izleme, çevrimiçi kullanıcı sayısı, CPU yükü, Java VM içindeki bellek, işletim sistemiyle ilgili bellek, kullanıcı ve Ders sayısı, aynı anda işlenen sorgu sayısı veya ağ kullanılabilirliği gibi sistem içindeki kritik değerleri kontrol etmeye hizmet eder. Önceden tanımlanmış limitlerin aşılması durumunda e-posta ile bilgilendirilirsiniz.

İzleme, OLAT'ın bir özelliği değil, sunucuya kurulacak harici bir araçtır

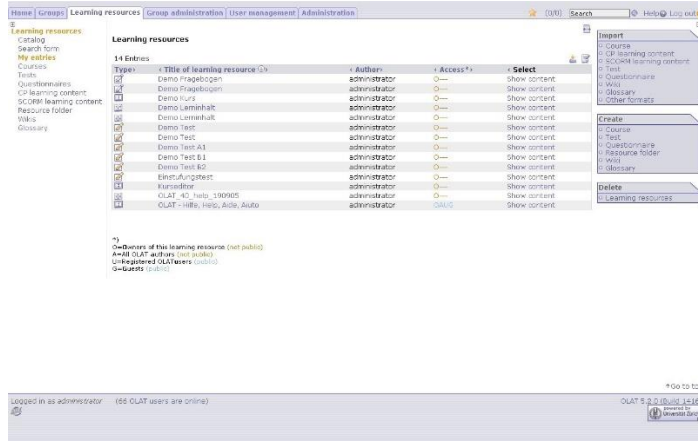
2. Öğrenme Kaynakları

a. Depo (Depolama)

Öğrenme kaynakları havuzunda yazarlar Dersler, testler veya anketler oluşturur; buraya standartlaştırılmış öğrenme içeriklerini yükleyebilirler (örneğin, IMS İçerik Paketleme veya SCORM). Diğer öğrenme kaynakları, çeşitli Derslere, Wiki'lere ve sözlüklere uygulanacak belgeler için kaynak klasörleridir.

İlgili erişim hakkına bağlı olarak, o kaynağın sahipleri veya sistem yazarları veya tüm kullanıcılar erişim sağlayabilir. Başka bir seçenek de sınırsız erişimdir – misafir kullanıcıları buna dahildir.

Tüm öğrenme kaynakları, özel olarak aranabilecek meta veriler (ad, yazar, açıklama, tür gibi) içerir.

Öğrenme kaynakları deposu: Girişlerim'in görüntülenmesi

Önceden tanımlanmış bir süre boyunca kullanılmayan öğrenme kaynakları yöneticiler tarafından silinebilir.

b. Catalog

Katalog, belirli bir organizasyon yapısına uygun olarak hiyerarşik olarak yapılandırılmıştır. Yazarlar, kullanıcıların erişebildiği bu öğrenme kaynaklarını uygun yerde kataloğun yapısına entegre eder.

İyi oluşturulmuş ve bakımlı bir katalog, kampüste sunulan dersleri yansıtır ve bu nedenle sıradan bir üniversite takvimi veya site haritasının yerini alabilir. Bir müfredatı veya müfredatları temsil etmek için de kullanılabilir.

c. Import/Export

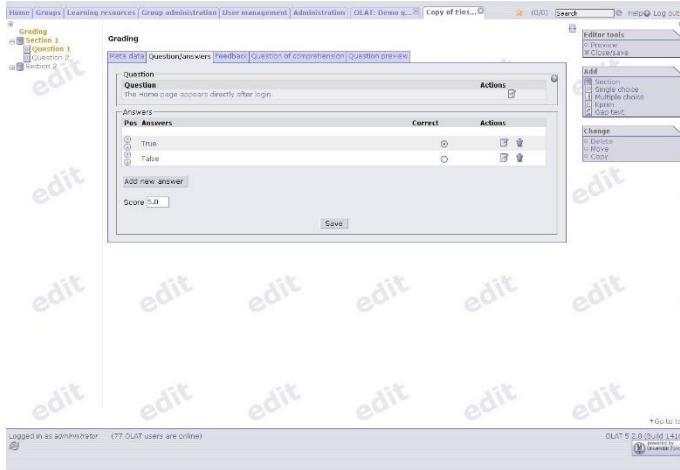
Öğrenme kaynakları başka bir OLAT kurulumuna dışa aktarılabilir ve yeniden içe aktarılabilir. Bu mekanizma, daha sonra Ders yazarları arasında değiş tokuş edilebilecek genel Ders şablonlarının oluşturulmasına izin verir.

d. Test Editörü

Entegre test düzenleyici, basit ve güvenli bir şekilde karmaşık testler veya kendi kendine testler oluşturmanıza olanak tanır.

Testler, standartlaştırılmış IMS-QTI formatında kaydedilir ve bu nedenle dışa aktarıldıktan sonra başka bir yerde kullanılabilir. Ayrıca, harici araçlar veya diğer öğrenme platformları aracılığıyla testler oluşturmak ve bunları daha sonra OLAT'ta kullanmak mümkündür. Bu diğer sistemlerin yalnızca IMS-QTI standart sürüm 1.2.1'i desteklemesi gerekir.

Dahili düzenleyici, geri bildirim ve ipuçları ile birlikte tek seçim, çoktan seçmeli, boşluk metni gibi soruların oluşturulmasına izin verir. Tekrarlı bilirliliği, zaman sınırını ve puanı yapılandırmak için çeşitli olasılıklar vardır. Sorular ve önceden tanımlanmış cevaplar, metin ve resimler veya filmler gibi medya dosyalarından oluşabilir.

Test düzenleyicide tek seçenekli soruları düzenleme

Testler, öğrenme kaynaklarındaki havuz aracılığıyla oluşturulur ve bu nedenle bir veya daha fazla derste testler veya kendi kendine testler olarak kullanılabilir. Ayrıntılı sonuçları metin dosyaları olarak kaydedilir ve daha fazla erişim için SPSS veya Excel aracılığıyla erişilebilir.

e. Anket Editörü

Anket editörü, test editörünün teknolojisine dayanmaktadır. Tek seçmeli, çoktan seçmeli, boşluklu metin ve deneme gibi sorular oluşturmanıza olanak tanır.

Anketler, öğrenme kaynaklarında da geliştirilir. Daha sonra birkaç derste kullanılabilirler. Sonuçları metin dosyaları olarak kaydedilecek ve daha fazla yorumlama için SPSS veya Excel aracılığıyla erişilebilir.

3. Ders Sistemi

a. Ders Editörü

Konsept

Ders editörü modülerliğe dayanmaktadır. Bir Ders yazarı, hiyerarşik Ders yapısını, görünürlük ve erişim kısıtlamalarının yanı sıra sözde Ders öğeleri üzerine kurar; bu yapı, tercih edilen didaktik kavramı yansıtmalıdır. Verilen öğeler sayesinde, bazı HTML sayfaları, birkaç PDF dosyası ve bir tartışma forumu içeren temel Dersleri kolayca hazırlayabilirsiniz. Veya daha önce girilmiş bir testin puanına bağlı olarak öğrenme içeriği ekleyerek daha karmaşık Dersler oluşturabilirsiniz. Diğer örnekler rol yapma, probleme dayalı öğrenme veya grup bulmacalarıdır. Bir dersi düzenlerseniz, önceden kaydedilmiş olan dersin çalışan bir kopyası aracılığıyla değiştirilir. Tüm değişiklikler, erişim verilmeden önce seçici olarak yayınlanacaktır. Bu nedenle dersiniz, süresi boyunca uyarlanabilir ve genişletilebilir.

Öğrenme İçeriği

Ders düzenleyicisi, dersin yapısını ve dolayısıyla öğrenme sürecini tanımlamanıza yardımcı olurken, genellikle OLAT'ta uygun öğrenme içeriğini hazırlamazsınız. HTML sayfaları (TinyMCE) oluşturmak için bir WYSIWYG düzenleyicisi vardır, ancak bu düzenleyici yalnızca ana sayfalar gibi sıradan sayfalar içindir. Tüm komut dosyaları harici bir editör aracılığıyla oluşturulmalıdır. Bu görev için bir dizi düzenleyici uygundur, örneğin DreamWeaver veya GoLive. Başka bir olasılık, harici bir İçerik Yönetim Sisteminin (CMS) veya XML biçimlerinin (eLML, Docbook vb.) kullanılmasıdır. Geleneksel öğrenme içeriği, Flash veya JavaScript gibi etkileşimli öğeler içermeyen metinlerden ve çizimlerden oluşur; PDF dosyaları aracılığıyla katılımcının kullanımına sunulabilir.

Ders Öğeleri

Bir Ders yazarı aşağıdaki Ders öğeleri arasından seçim yapabilir:

İçerik ve Yapılandırma

- **Yapı:** puanlamanın yanı sıra yapılandırma öğesi (bölüm, bölüm, adım, alıştırma)
- **Tek sayfa:** sıradan HTML sayfası, örneğin bir giriş veya ders programı için kullanılan vb.
- **Klasör:** dosya depolama
- **CP ve SCORM Öğrenim İçeriği:** HTML formatlı öğrenme içeriği (komut dosyası); IMS-CP'ye dayalı veya SCORM –

- **Harici Öğrenme İçeriği:** Başka bir sunucudan içerik öğrenme (ör. PHP Veri tabanı)

Değerlendirme/Puan

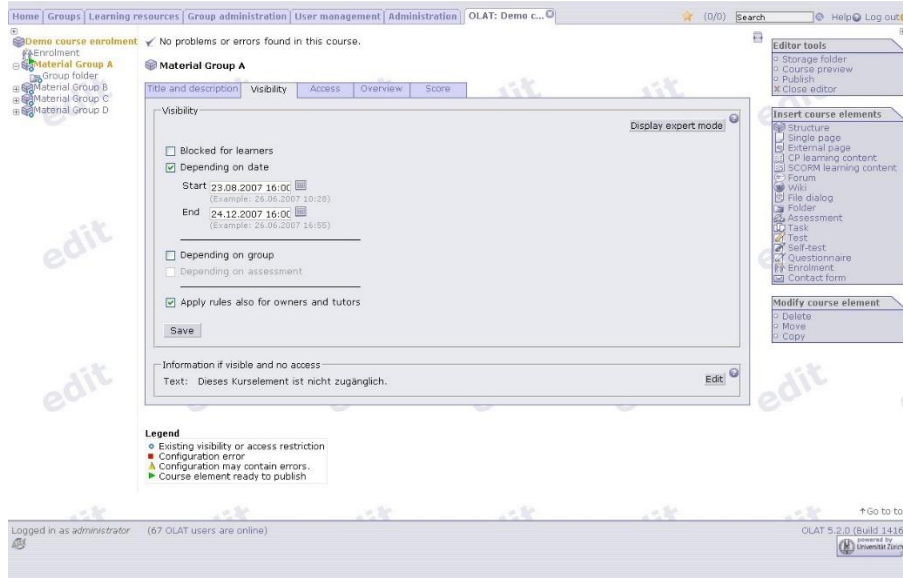
- **Değerlendirme:** Öğretmen tarafından yapılan manuel değerlendirme (doğru/yanlış, puan, metin)
- **Test:** IMS-QTI formatına dayalı test veya kendi kendine test
- **Anket:** IMS-QTI formatına dayalı anket
- **Görev:** Örnek çözüm ve değerlendirme ile birlikte bir katılımcının çalışmasını teslim etmek için bir açılan kutu ile birleştirilmiş kişisel görev

İşbirliği

- **Kayıt:** İsteğe bağlı bekleme listesi ile birlikte katılımcı tarafından bağımsız kayıt.
- **Forum:** Yapılandırılacak rollerle birlikte tartışma forumu (okuma, yazma, denetleme)
- **Dosya İletişim Kutusu:** Dosya yükleme ve uygun bir forum sunma imkanı
- **Klasör:** Yapılandırılacak rollerle birlikte dosya alışverişi (okuma, yazma)
- **İletişim Formu:** Önceden tanımlanmış kişilerle iletişime geçmek için tasarlanmış e-posta formu
- **Wiki:** İçeriğin oluşturulmasını ve bağlanmasını basitleştirmek için ortak çalışma aracı; CMS/bilgi yönetimi olarak kullanılabilir.

Görünürlük ve Erişim Kısıtlamaları

Görünürlük ve erişimle ilgili kısıtlamaları yapılandırarak öğrenme sürecini kontrol edebilirsiniz. Bu tür kısıtlamalar seçici olabilir veya bunları belirli tarihler, grup üyeliği, roller, puanlama veya belirli kullanıcı özellikleriyle birleştirebilirsiniz.

Belirli bir tarihle birleştirilmiş bir görünürlük kısıtlamasının yapılandırılması

Ders Ön izlemesi

Bu ön izlemede, ayarlanan kısıtlamaları ayrıntılı olarak test edebilmek için kullanıcının görünümü simüle edilir. Ders ön izlemesi, zaman simülasyonu, grup üyeliği, roller ve ayrıca kullanıcı niteliklerini içerir.

b. Ders Yönetimi

Yazarların, devam eden bir dersi ve katılımcılarını yönetmek için ellerinde çeşitli araçlar vardır. Bu araçları herhangi bir kısıtlama olmaksızın kullanabilirler. Öğrenme gruplarının öğretmenleri, sorumlu oldukları kişilerin verilerine erişebilir.

Grup yönetimi

Grup yönetimi, bir Ders veya kapsamlı ders olarak öğrenme gruplarını yönetmeye hizmet eder. Grupları kopyalayabilirsiniz; işbirlikçi araçlarla ilgili tüm ayarlar kabul edilecektir. Ayrıca Ders katılımcıları ve öğretmenleri ile e-posta yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

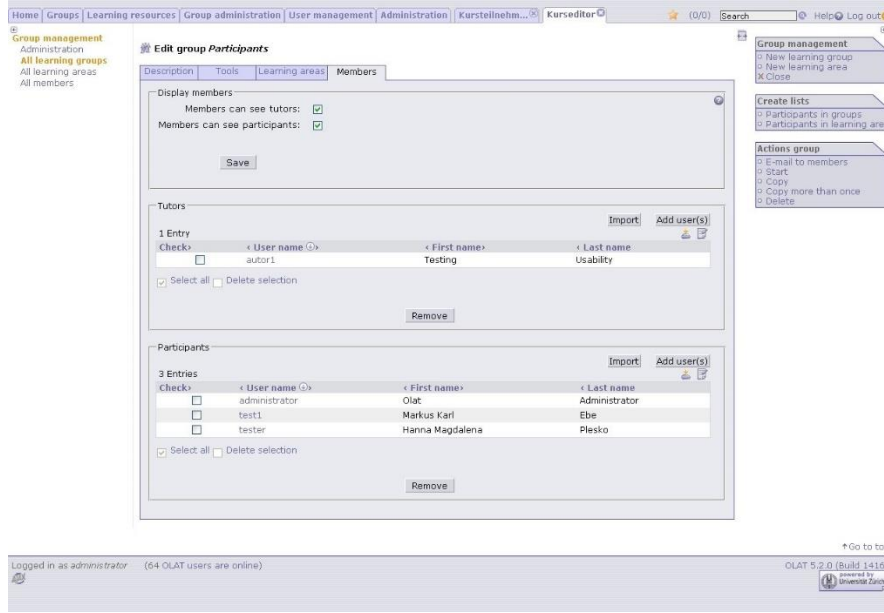
Sözde öğrenme alanları, aynı amaca yönelik grupları birleştirmeye hizmet eder, örneğin, katılımcıları kaydolmak zorunda olan tüm gruplar veya katılımcıları ortak bir görevi yerine getirmek zorunda olan tüm gruplar.

Grupları "Kayıt" Ders ögesiyle birlikte kullanırsanız, isteğe bağlı bir bekleme listesinin yanı sıra maksimum katılımcı sayısını da yapılandırabilirsiniz. Yer kalır kalmaz, o listedeki ilk kişi otomatik olarak bir sonraki grup üyesi olacaktır.

Bir derste çeşitli nedenlerle öğrenme gruplarını kullanabilirsiniz:

Yönetim: Katılımcının desteklenmesi, devam listelerinin oluşturulması ve katılımcıların değerlendirme araçlarıyla değerlendirilmesi gibi idari amaçlar için gruplar veya sınıflar halinde düzenleme.

İşbirliği: Aynı gündemle proje gruplarında düzenleme. İşbirlikçi süreçlerin ana odak noktası, öğrenme hedefinin teşvik edilmesidir.

Bir grubun katılımcılarını ve öğretmenlerini yönetmek

Hak Yönetimi

Belirli kişilere Ders araçlarına erişim izni vermek için doğru gruplar oluşturma seçeneğiniz vardır. Bu tür doğru gruplara uygun Ders araçları atanabilir; o grubun üyeleri daha sonra bu araçları kullanabilir.

Veri Arşivleme

Çeşitli ders verileri, sözde veri arşivleme aracı aracılığıyla kişisel bir klasörde saklanabilir. Bunlar özellikle:

Test sonuçları: Bir dersteki testlerin ayrıntılı verileri. Bu veriler Excel veya SPSS ile daha fazla analiz edilebilir.

Kendi Kendine Testlerin Sonuçları: Testlerin aksine, bu kendi kendine test verileri anonimleştirilir. Bunları Excel veya SPSS aracılığıyla işleyebilirsiniz.

Anket Sonuçları: Bir dersteki anketlerin ayrıntılı verileri. Bu verileri Excel veya SPSS kullanarak işleyebilirsiniz. Anonim oldukları için anketi dolduran kişinin kimliğinin tespit edilmesi mümkün olmayacaktır.

Ders sonuçları: Bir derste kişi başına puan anketi. Verileri değerlendirmek için gereken tüm Ders unsurları (test, değerlendirme, görev) burada listelenecektir. Elde edilen sonuçlar SPSS ile daha fazla analiz edilebilir.

Log dosyaları: Anonimleştirilmiş bir kullanıcı günlüğünün yanı sıra bir derste tüm yönetsel etkinlikleri kaydeden ayrıntılı bir günlükten de kurtulabilirsiniz.

Drop Box: Burada ilgili Ders öğesinin teslim edilen tüm görevleri ZIP dosyası olarak yüklenebilir.

Değerlendirme Aracı

Değerlendirme aracı ile katılımcılarınızın puanlarını görebilir ve düzenleyebilirsiniz. Ders öğelerinin işlevine göre emrinizde ek değerlendirme seçenekleri vardır. "Görev" Ders öğesini kullanırken, öğretmen verilen çalışmaya erişim elde eder; Bir test yürütürken öğretmen, o testin ayrıntılı bir analizine erişecektir.

Bir günlük dosyası, hem antrenörler hem de katılımcılar için yüksek derecede şeffaflık elde etmek amacıyla puanlarla ilgili değişiklikleri arşivlemeye hizmet eder; geçmişine her zaman erişilebilir. Ayrıca, veri arşivleme aracı aracılığıyla tüm bir dersin değerlendirmelerini indirebilirsiniz.

Ders Yapılandırması

Ders konfigürasyonları aracılığıyla tüm Dersla ilgili ayarları değiştirebilirsiniz:

- **Günlük Dosyaların Seviyesi:** Günlük mesajlarıyla ilgili ayrıntı düzeyi
- **Ders Sohbeti:** Kullanılabilir/kullanılamaz (isteğe bağlı; yalnızca Anlık Mesajlaşma kuruluysa)
- **Düzen:** Dersin görüntülenmesi için belirli bir CSS dosyasının seçimi
- **Sözlük:** Birkaç derste kullanılacak bir sözlük seçimi
- **Kaynak Klasörü:** Birkaç derste kullanılacak kaynak klasörünün seçimi
- **Başarı Kanıtı:** mevcut/mevcut değil
- **Ders Takvimi:** mevcut/mevcut değil

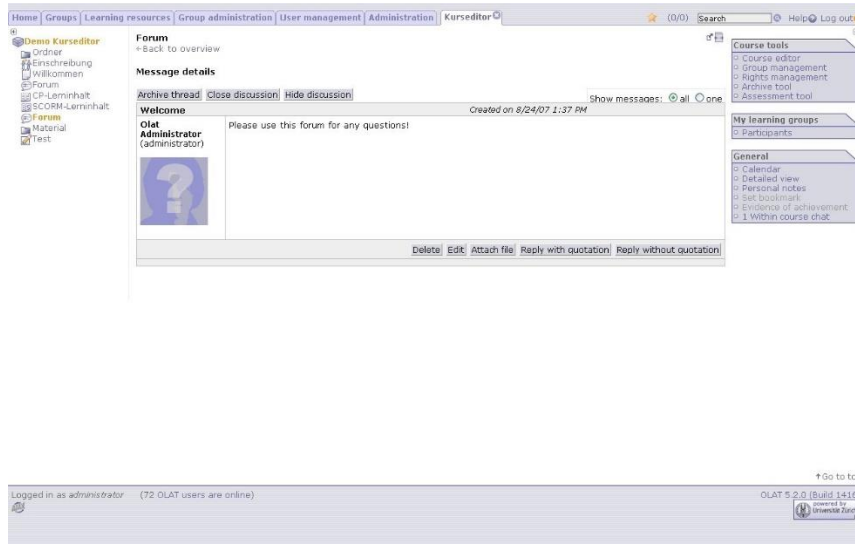
c. Öğrenme

Ders Navigasyonu

Ders katılımcıları, öğrenim kaynaklarını, arama veya Katalog aracılığıyla öğrenim kaynağının deposunda bulabilir. Derse başladıktan sonra, üst gezinmede yeni bir sekme görünecektir; bu sekme, o Ders ve diğer alanlar arasında geçiş yapmanızı sağlar.

Ders menüsü, bir Ders içinde gezinmeye yarar. Bu menü, herhangi bir görünürlük veya erişim kısıtlamasını dikkate alarak dersin yapısını yansıtır.

Bir menü öğesinin arkasındaki Ders öğesinin türüne göre farklı işlevleri elden çıkarırsınız.

Ders navigasyonu ve forum ekranı

Notlar

Her katılımcı, Ders başına kişisel bir not çıkarabilir. Not yazarken aynı anda ders içerisinde gezinebilmek için ayrı bir pencerede açılacaktır.

Yer imleri

Bir yer imi kullanırken bir Derse daha hızlı erişebilirsiniz. Bu Derse kişisel yer imi listenizden başlayabilirsiniz (Ana Sayfa bölümü).

Başarıların Kanıtı

Bu başarı kanıtı, katılımcının kişisel gelişimini özetler. Bir katılımcının bu tür bir delili elden çıkarması gerekip gerekmediğini Ders navigasyonu üzerinden belirlemek mümkündür.

Sohbet

Ders sohbetini kullanarak katılımcılar, metin mesajları aracılığıyla eşzamanlı olarak iletişim kurabilir (isteğe bağlı; yalnızca Anlık Mesajlaşma sistemi kuruluysa).

Sözlük

Bu sözlüğü kullanmanın iki yolu vardır. Bir yandan sözlüğün tamamına erişebilirsiniz alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir (örneğin, belirli bir terimi aramak veya tüm sözlüğü yazdırmak için). Öte yandan, öğrenim içeriğinizdeki tüm mevcut girdileri aramak için özel bir sözlük modunu kullanabilirsiniz; bu girişler daha sonra vurgulanacaktır. Bir kullanıcı imleci böyle bir girişe hareket ettirirse, açıklaması hemen görünecektir. Bu özel mod hem etkinleştirilebilir hem de devre dışı bırakılabilir. Sadece bir tıklama ile.

Sözlük (entegre mod): imleç, açıklamasını göstermek için 'frentix' terimine işaret eder

Ders Takvimi

O dersin parçası olan öğrenim gruplarının ek takvimlerini görebileceğiniz bir Ders takvimini atabilirsiniz. Ders takvimlerinin girişleri doğrudan Ders öğelerine bağlanabilir

Öğrenme Grupları

Birisi bir öğrenme grubuna kaydolursa, o uygun gruba bir bağlantı görünür. Bu, katılımcının o grubu başlatmasına ve diğer grup üyeleriyle işbirliği yapmasına olanak tanır.

4. Collaboration

E-öğrenmenin çok önemli bir yönü, herhangi bir yerden güçleri birleştirmek, fikir alışverişinde bulunmak veya görevlerle uğraşmak için işbirlikçi unsurların uygulanmasıdır. OLAT'ta iki farklı işbirliği yolu vardır:

Derslerde Çalışmak: Zaman uyumsuz işbirlikçi öğeleri, örneğin bir forum veya klasör gibi dersin yapısına entegre edebilirsiniz. Bu durumda işbirliği, didaktik bir Ders konseptinin parçasıdır ve bu nedenle Ders navigasyonunda katılımcılar tarafından görülebilir. Ek olarak, Ders sırasında sohbet etme olanağınız da vardır. İletişim daha sonra senkronizedir.

Gruplarda Çalışmak: OLAT'ta üç farklı grup vardır. Tüm bu grupların ortak noktası, eşzamanlı ve eş zamansız işbirliği araçları sunmalarıdır. İşbirliği, ya katılımcının inisiyatifine ya da öğretmenin denetimine dayanır.

a. Grup Türleri

Öğrenme Grupları

Öğrenme grupları Derslerin bir parçasıdır ve denetlenir. İki farklı rol vardır: öğretmen ve katılımcı. Bir Ders veya Ders içindeki öğrenme gruplarını kapsamlı bir şekilde kullanabilirsiniz. Bir öğrenme grubunun öğretmenleri, gruplarının tek üyelerini yönetmek veya o grubun özelliklerini yapılandırmak için o grup için yönetim araçlarını otomatik olarak elden çıkarır.

Sağ Gruplar

Sağ gruplar da Derslerin bir parçasıdır. Ders yazarı bu tür grupları yönetir. Ders yöneticilerini atamadan önce birine Ders araçlarına erişim izni verebilirsiniz. Doğru gruplar bir Ders içinde veya Ders kapsamlı olarak kullanılabilir.

Proje Grupları

Tüm sistem kullanıcıları proje grupları oluşturabilir (istisna: misafirler). Proje grubu yazarları gruplarını yönetir; belirli bir Dersle ilgisi yoktur. Proje grupları, ya kendi başlarına çalışan kişiler için ya da bir öğretmen tarafından denetlenmeyen bir proje sırasında ortak görevler için uygundur. Bu sistem kurulursa (opsiyonel) proje grupları ve Anlık Mesajlaşma senkronize olacaktır. Bu nedenle, bir proje grubunun üyeleri, diğer üyelerin oturum açıp açmadığını hemen görecektir.

b. İşbirliği Araçları

Tüm gruplar işbirlikçi araçları elden çıkarır. Bu araçlar, her grup için ayrı ayrı etkinleştirilebilir veya devre dışı bırakılabilir.

Bilgi

Tüm kullanıcılar, grupları içinde çalışmaya başlar başlamaz basit bir bilgi mesajı alacaklardır.

Grup Takvimi

Grup takvimi, bir grup içindeki tüm randevuları yönetmenize yardımcı olur. Bir grubun üyeleri, grup takvimini ana sayfalarında görecektir.

Üyeler

Katılımcıların ve/veya koçların bir listesini alacaksınız (mevcut konfigürasyona göre).

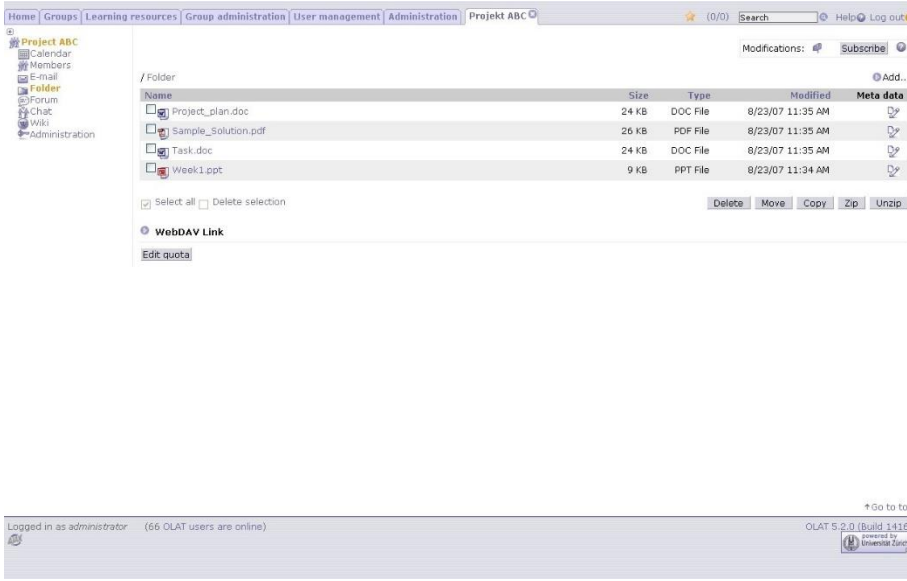
E-Mail

Bir e-posta iletişim formu aracılığıyla öğretmenler ve/veya katılımcılar ile doğrudan iletişime geçebilirsiniz.

Klasör

Klasörler, istediğiniz herhangi bir veriyi değiştirmenize izin verir. Sıkıştırılmış dosyaları yüklemek ve bunları sunucuda açmak için bir ZIP işlevi vardır. Ayrıca, tek bir ZIP dosyası olarak indirmeden önce bir arşiv oluşturmak için bir sunucudan birkaç dosyayı birleştirebilirsiniz. Klasör değişiklikleri hakkında posta veya RSS yoluyla bilgilendirilebilirsiniz.

Ağ sürücüsü olarak hizmet veren masaüstünüze WebDAV aracılığıyla klasörler yüklemek de mümkündür. Bu, dosyalarla yerel sabit diskinizde saklanıyormuş gibi çalışmanıza olanak tanır (sürükle ve bırak, çift tıklama vb.). HTML belgeleri, entegre HTML düzenleyicisi aracılığıyla anında düzenlenebilir.

Bir grup klasörü içindeki belgeler

Forum

Forum, istediğiniz kadar konu açabileceğiniz yerdir. Genel bakış, henüz okunmamış yeni girişleri olan konularda sizi bilgilendirir. Bu girdileri tek tek veya bir kerede okuyabilirsiniz. Yazarın adına ek olarak, varsa resmini de göreceksiniz. Bir link aracılığıyla o yazar hakkında daha detaylı bilgi alabilir veya özel mesaj gönderebilirsiniz.

Forum, biçimlendirmeyi kolaylaştırmak için Wiki sözdizimini destekler. Bir girişe istediğiniz sayıda belge ekleyebilirsiniz. Bir forumla ilgili değişiklik olması durumunda mail veya RSS yoluyla bilgilendirilme imkanı vardır.

Wiki

"Wiki" terimi Hawai'dir ve "hızlı" anlamına gelir. İnternette Wiki, kullanımı kolay bir İçerik Yönetim sistemi anlamına gelir. İşbirliği yapmak ve daha fazla bilgi edinmek için herkes sayfa oluşturabilir, düzenleyebilir veya bağlayabilir. En ünlü Wiki, ortaklaşa oluşturulmuş bir ansiklopedi olan Wikipedia'dır. Wiki grubu aracılığıyla herhangi bir grup kendi bilgi ağını geliştirebilir.

Chat

Anlık Mesajlaşma modülü etkinleştirilirse, eşzamanlı bir işbirliği aracı (sohbet) hizmetinizde olacaktır. Bu sohbet, Anlık Mesajlaşma standardı Jabber'a dayanmaktadır.

5. Kişisel Alan

a. Ana sayfa (Home)

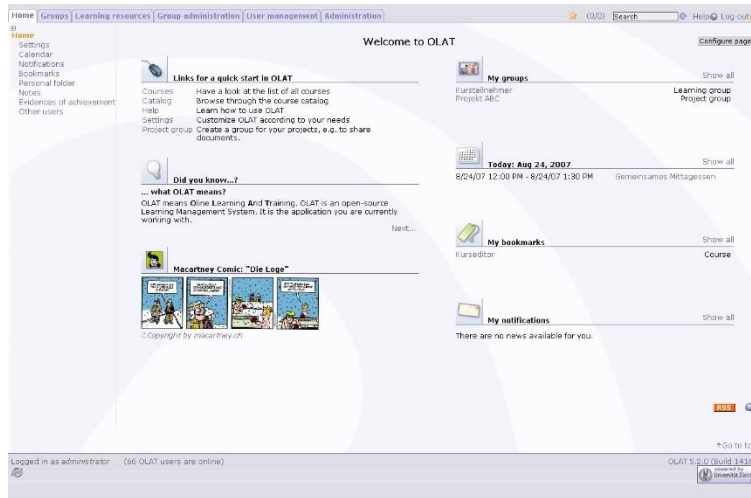
Oturum açtıktan sonra, OLAT'taki her kullanıcı, "Ana sayfa" olarak adlandırılan, kişiselleştirilebilen bir ara yüz tarafından karşılanır. Burada ayarlarınızı değiştirebilir ve ilgili öğrenme kaynaklarına yer imleriniz aracılığıyla doğrudan erişebilirsiniz.

Profil, Ayarlar ve Şifre

Bu profil, kişisel verilerinizi istediğiniz zaman uyarlamana olanak tanır. Ek olarak, dil veya yazı tipi boyutu gibi sistem ayarlarınızı değiştirme imkanı vardır. Herhangi bir kullanıcı OLAT şifresini değiştirebilir (varsa). Anlık Mesajlaşma modülü kuruluysa, gizlilik korumasıyla ilgili ayarları değiştirebileceksiniz.

Portal

Kişisel OLAT ana sayfanız, ilgili bilgileri sıkıştırılmış biçimde sunmak için bir portal olarak tasarlanmıştır. Bu portal son derece modülerleştirilmiş olduğundan, mevcut öğeleri istediğiniz gibi derleyebilirsiniz. Kişisel yer imleri, gruplar, başarı kanıtları, notlar ve bildirimler arasından seçim yapabilirsiniz.

Kişisel Ana Sayfa

Bildirimler

Her klasör ve her forum bir bildirim hizmeti sunar. Kişiselleştirilmiş bir RSS beslemesi aracılığıyla bilgilerinizi harici olarak da okuyabilirsiniz. Ayrıca herhangi bir değişiklik olması durumunda her gece bir e-posta alacaksınız.

Takvim

Kişisel takvim, kişisel girişlerinizi takip etmenize yardımcı olur. Açıkça "genel" olarak işaretlenmediğiniz sürece, diğer kullanıcılar bu özel girişlere erişemez. Özel takviminizle birlikte, grup veya Ders takviminizi üst üste binen bir görünümde görebilirsiniz.

Yer imleri

Öğrenme kaynakları için kişisel yer imleri oluşturabilirsiniz. Bir Derse vb. kolay erişim sağlamak için Ana sayfanızda bir yer imi listesi olacaktır. Yer imleri herhangi bir zamanda silinebilir veya eklenebilir. Bu yer imlerini harici olarak kullanmak istiyorsanız, RSS haber akışı olarak hizmetinizdedirler.

Klasör

Kişisel klasör, dosyaları özel alanınıza yüklemeye yarar. Dosyalara yalnızca ana sayfanızda değil başka bir yerde de erişmek istiyorsanız bu kullanışlı olabilir. Kişisel klasörünüze WebDAV aracılığıyla ağ sürücüsü olarak da erişebilirsiniz. Ortak klasör ise diğer OLAT kullanıcıları tarafından erişilmesi gereken dosyaları, örneğin birinin ana sayfası veya proje sonuçlarını depolamaya yarar.

Notlar

Ders notları varsa, Evinizde ilgili kişisel notların listesini göreceksiniz. Bu notlar dilediğiniz zaman değiştirilebilir veya silinebilir.

Başarı Belgesi

İlgili derste bu seçenek etkinleştirilirse, Ana sayfada herhangi bir başarı kanıtı göreceksiniz. Böylece farklı Derslerdaki başarılarınız hakkında kolayca bir genel bakış elde edebilirsiniz.

b. Ziyaret Kartı ve Kullanıcı Arama

Profil, OLAT kullanıcılarının sistemdeki diğer kullanıcılar tarafından erişilebilir olması gereken kişisel verileri tanımlamasına yardımcı olur. Ek olarak, bir resim veya bir metin kullanarak kendinizi tanıtmaya olanağına sahipsiniz. Bu veriler dijital kartvizitinizi oluşturur. Sistemdeki her kullanıcı daha detaylı bilgi alabilmek için diğer tüm kartvizitlere erişim hakkına sahiptir. Bu kartvizitten ortak klasöre erişmek veya bir e-posta formu aracılığıyla sahibiyle doğrudan iletişim kurmak da mümkündür.

c. Sohbet/Haber

OLAT'ta (opsiyonel) Anlık Mesajlaşma modülünü etkinleştirdikten sonra, sözde farkındalık işlevinden kurtulabilirsiniz. Bu, başka kimlerin çevrimiçi olduğunu ve OLAT üzerinde çalıştığını her zaman göreceğiniz anlamına gelir. Bu, iletişimi olduğu kadar öğrenme sürecini de destekler çünkü "bir şey öğrenmek için bilgisayarın önünde oturan" tek kişi olma hissine kapılmayacaksınız. Her kullanıcının başkalarıyla iletişim kurma ve sohbet etme imkânı vardır.

Kişisel durumunuzu istediğiniz zaman değiştirebilirsiniz (uygun, sohbet etmek istiyorum, uzakta, rahatsız etmeyin, müsait değil). Kullanıcı bir Ders sırasında teste girer girmez sohbet işlevi devre dışı bırakılır.

Bir proje grubunun tüm üyeleri ayrı bir menüde görünecektir. Böylece iletişim kurmak istediğiniz kişilerin çevrimiçi olup olmadığını onlarla iletişime geçmeden hemen görebilirsiniz.

d. Tam Metin Arama

Tam metin araması, yalnızca öğrenim kaynakları havuzunda öğrenim içeriği aramanıza yardımcı olmaz. Ayrıca bir forumda, klasörlerde, Wikilerde, CP öğrenme içeriklerinde ve tek sayfalarda içerik aramanıza yardımcı olur. Bu hem Dersler hem de gruplar için geçerlidir.

OLAT tam metin araması, Word, PDF veya Excel gibi yaygın dosya biçimlerini de indeksleyebilir. Elde edilen sonuçlar ilgili erişim haklarına göre sınırlandırılmıştır. Bir sorgu başarılı olmazsa, sistem otomatik olarak benzer terimleri aramaya çalışır. Bu özellik, google.com'da "Şunu mu demek istediniz..." olarak bilinir.

6. Teknoloji

a. Mimari

OLAT, modern teknolojiyi ve güncel kaynakları uygular. %100 Java ile programlanmıştır ve bu nedenle Windows, MacOSX, Linux, BSD, Unix veya Solaris gibi farklı işletim sistemleri ile daha fazla uyarlamaya gerek kalmadan kullanılabilir. Verilerin kalıcılığı için MySQL, Postgres veya Oracle gibi çeşitli Veritabanı Yönetim sistemlerini de kullanabilirsiniz.

OLAT, Java 2 Enterprise Edition'ı (J2EE) kullanır ve sunucu uygulaması mimarisine dayanır. Özel olarak geliştirilmiş Model Görünüm Denetleyicisi (MVC) çerçevesi, modern ve hızlı geliştirmeyi garanti eder. Genişletilebilirliğin yanı sıra yüksek düzeyde sürdürülebilirlik elde etmek için geliştiriciler, farklı yazılım bileşenleriyle ilgili olarak özellikle temiz izolasyona ve iyi yeniden kullanılabilirliğe odaklanır.

b. AJAX Modu

AJAX ve Web 2.0, bir sayfanın tek tek öğelerini seçerek indirme kavramının yerine, sayfalara dayalı geleneksel web uygulamaları kavramını değiştiren uygulamalardır. Bu, web uygulamaları söz konusu olduğunda daha fazla etkileşim ve sezgisellik sağlar. Azalan ağ trafiği nedeniyle uygulamalarla çalışmak daha hızlı hale gelir.

OLAT, kullanıcı düzeyinde de etkinleştirilebilen dinamik, sistem kapsamlı bir AJAX modu sunar. OLAT'taki tüm işlevler, tarayıcınızın bu işlevi desteklememesi durumunda geleneksel modda da mevcuttur.

c. Erişilebilirlik

OLAT, erişilebilirliğine ilişkin genel W3C politikasını gerçekleştirmiştir ve halen geliştirmeye devam etmektedir. Ana düzenin öğeleri artık doğrudan kısa yollar (ana gezinme, menü, içerik, araçlar) aracılığıyla etkinleştirilebilir.

d. Genişletilebilirlik

Sözde uzatma noktaları, temel sistemi değiştirmek zorunda kalmadan bu OLAT'ı kişisel ihtiyaçlarınıza göre genişletmenize izin verir. Bu, OLAT'ı güncellemeyi kolaylaştırır ve bu nedenle para tasarrufu sağlar. İşte iki yükseltme örneği: ana gezinmede ek bir öğe veya yeni bir Ders ögesi.

e. Uyarlanabilirlik

OLAT'ın koşullara göre uyarlanması kolaydır. Düzeni ve tüm görüntüleri CSS ile çalıştırılır. Bir OLAT kurulumunun görünümü bu nedenle tek bir dosya aracılığıyla değiştirilebilir.

Kaynakça

- <https://www.slideshare.net/hafizeyaman7/olat-renme-ynetim-sistemi/3>
- <https://elexa.uzh.ch/>
- <https://demo.olat.uzh.ch/dmz/>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/OLAT>
- <https://lms.uibk.ac.at/dmz/>